

Staalkaart Bodembeheer

MODULE A6: NAZORG

Conceptversie 1.0 – dec 2021

Inhoud

INTRODUCTIE	3
VOORBEELDREGELS	4
Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving	4
Afdeling 4.7 Infrastructuur en openbare ruimte	4
Hoofdstuk 5 Activiteiten	4
§ 5.4.4 Nazorg na saneren van de bodem of bij tijdelijke beschermingsmaatregelen	4
BIJLAGEN BIJ HET OMGEVINGSPLAN	6
BIJLAGE II BIJ HOOFDSTUK 4 VAN DIT OMGEVINGSPLAN (VERWIJZING NAAR BESTANDEN VOOR WERKINGSGEBIEDEN)	6
ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING	7
Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving	7
Afdeling 4.7 Infrastructuur en openbare ruimte	7
Hoofdstuk 5 Activiteiten	7
§ 5.4.4 Nazorg na saneren van de bodem	7
BIJLAGE II BIJ HOOFDSTUK 4 VAN DIT OMGEVINGSPLAN (VERWIJZING NAAR BESTANDEN VOOR WERKINGSGEBIEDEN)	9

INTRODUCTIE

Staalkaart

Deze module over nazorg op verontreinigde bodem is een onderdeel van de staalkaart Bodembeheer in het omgevingsplan en dient daarom in samenhang met module I1 (introdactie en leeswijzer), module I2 (begripsbepalingen) en module A1 (algemene toelichting op de varianten) en te worden gelezen.

Kaders

Voor de activiteit nazorg gelden instructieregels die zijn opgenomen in subparagraaf 5.1.4.5.2 van het Bkl. Op grond van die regels moeten in het omgevingsplan regels worden gesteld over het in stand houden, onderhouden of vervangen van:

- een afdeklaag die is aangebracht tijdens de sanering van de bodem op grond van artikel 4.1241 Bal, het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift; en
- tijdelijke beschermingsmaatregelen die zijn getroffen na een toevalsvondst.

Daarnaast bevat de bruidsschat regels over deze activiteit die van rijkswege onderdeel uitmaken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Met de bruidsschatregels wordt invulling gegeven aan de hiervoor beschreven instructieregels van het Bkl.

In het Bal zijn geen direct werkende regels opgenomen over deze activiteit. Artikel 4.1246, derde lid, van het Bal regelt wel dat, als dat aan de orde is, bij het evaluatieverslag van een uitgevoerde bodemsanering gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt over gebruiksbeperkingen en nazorgmaatregelen. Het gaat om beperkingen en maatregelen die wenselijk zijn ter bescherming van de gezondheid. Op basis van deze informatie kunnen in het omgevingsplan regels worden gesteld over de manier waarop en de termijn waarbinnen deze beperkingen en maatregelen in stand moeten worden gehouden, moeten worden onderhouden of moeten worden vervangen (zie artikel 5.89n Bkl).

Casco

De voorbeeldregels over deze activiteit zijn in de structuur van het Casco gezet. De gemeente kan uiteraard hiervan afwijken en zelf bepalen of deze structuur ook voor het eigen omgevingsplan wordt gebruikt en waar de regels worden geplaatst.

VOORBEELDREGELS

Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving

Afdeling 4.7 Infrastructuur en openbare ruimte

Artikel 4.4 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties nazorg afdekklagen')

Er zijn 'locaties nazorg afdekklagen', waar als saneringsaanpak een afdeklaag is aangebracht.

Dit kunnen ook locaties zijn waar op grond van de Wet bodembescherming een sanering heeft plaatsgevonden en waar een afdeklaag als sanerende maatregel is getroffen. Als ook die locaties onder de regels over nazorg moeten vallen, zullen die moeten worden toegevoegd aan het toepassingsbereik van paragraaf 5.4.4. Zie ook de opmerkingen onder artikel 5.4.32.

Artikel 4.5 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen' bij toevalsvondsten bodemverontreiniging)

Er zijn 'locaties nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen', waar de bron van een verontreiniging bij een toevalsvondst als bedoeld in artikel 19.9a van de Omgevingswet niet is weggenomen maar waar blootstelling aan de verontreiniging wordt voorkomen door het treffen van tijdelijke beschermingsmaatregelen.

Hoofdstuk 5 Activiteiten

§ 5.4.4 Nazorg na saneren van de bodem of bij tijdelijke beschermingsmaatregelen

Artikel 5.4.32 (toepassingsbereik)

Deze paragraaf is van toepassing op het verrichten van nazorg als:

a. saneren van de bodem heeft plaatsgevonden, waarbij een afdeklaag is aangebracht die blootstelling van mensen aan verontreiniging op of in de bodem voorkomt, op grond van:

- 1°. het Besluit activiteiten leefomgeving;
- 2°. dit omgevingsplan;
- 3°. een omgevingsvergunning;
- 4°. een maatwerkvoorschrift; of
- 5°. de Wet bodembescherming; en

b. tijdelijke beschermingsmaatregelen zijn getroffen, die de bron van verontreiniging niet wegnemen maar blootstelling aan de verontreiniging voorkomen in verband met een toevalsvondst als bedoeld in artikel 19.9a van de Omgevingswet.

Als de regels over nazorg ook van toepassing moeten zijn op locaties waar op grond van de Wet bodembescherming een sanering heeft plaatsgevonden en waar een

afdeklaag als sanerende maatregel is getroffen, wordt onderdeel 5° toegevoegd onder a. Als dat wordt toegevoegd is het, gelet op het overgangsrecht, nodig om gelijktijdig de beschikking tot instemming met het nazorgplan die op grond van artikel 39d, derde lid, van de Wet bodembescherming is genomen, in te trekken.

Artikel 5.4.33 (nazorg na afloop van saneren van de bodem)

1. Met het oog op het beschermen van de gezondheid treft de eigenaar, erfpachter of gebruiker van een 'locatie nazorg afdeklaagen' als bedoeld in artikel 4.4 de noodzakelijke maatregelen gericht op het voor onbepaalde tijd in stand houden en onderhouden of vervangen van die afdeklaag.
2. De eigenaar, erfpachter of gebruiker van een locatie nazorg afdeklaagen treft in ieder geval de volgende maatregelen:
  - a. periodiek onderhoud en zonodig reparatie of vervanging van de afdeklaag;
  - b. als zich boven de afdeklaag een woning bevindt: installeren, periodiek onderhouden en zonodig repareren van een mechanische ventilatie, een dampdichte vloer en dampdichte doorvoeren van leidingen;
  - c. het ten minste eenmaal per jaar controleren van de dikte van de afdeklaag waarbij ten minste (...) metingen per (...) m² worden verricht; en
  - d. (...)
3. De resultaten van de controle, bedoeld in het tweede lid, onder c, worden binnen (...) weken na de controle verstrekt aan burgemeester en wethouders.

Met de alternatieve varianten (tweede en derde lid) worden verdergaande maatregelen opgelegd. Als zich boven de afdeklaag bijvoorbeeld een woning bevindt zouden maatregelen verplicht kunnen worden gesteld waarmee de blootstelling wordt weggenomen, zoals mechanische ventilatie, dampdichte doorvoer van leidingen, dampdichte vloer etc. Ook kan gedacht worden aan periodieke controle, bijvoorbeeld controle leeflaagdikte in een intensief gebruikt park met bijbehorende rapportageplicht. Van belang is dat met dit artikel altijd moet worden beantwoord aan de instructieregels van artikel 5.89n Bkl. Op grond van dat artikel moet de gemeente regelen op welke manier en binnen welke termijn een afdeklaag in stand wordt gehouden, onderhouden of vervangen. Een afdeklaag kan worden aangebracht op grond van het Bal, het omgevingsplan, de omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift. Ook kan een afdeklaag nodig zijn als maatregel ter voorkoming van blootstelling bij een toevalsvondst bodem. Uit deze instructieregel volgt niet welke maatregelen in het omgevingsplan moeten worden voorgeschreven en binnen welke termijn deze getroffen moeten worden. Dit biedt ruimte voor lokale invulling.

Artikel 5.4.34 (nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen bij toevalsvondst)

1. Met het oog op het beschermen van de gezondheid treft de eigenaar of erfpachter van een 'locatie nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen' als bedoeld in artikel 4.5 de noodzakelijke maatregelen gericht op het voor onbepaalde tijd in stand houden en onderhouden of vervangen van die tijdelijke beschermingsmaatregelen.
2. De eigenaar of erfpachter treft in ieder geval de volgende maatregelen:
  - a. periodiek onderhoud en zonodig reparatie of vervanging van de tijdelijke beschermingsmaatregelen; en
  - b. (...).
3. Ten minste eenmaal per .. weken/maand/jaar brengt de eigenaar of erfpachter verslag uit aan het bevoegd gezag over de maatregelen die zijn getroffen en het onderhoud, de reparaties en de vervangingen, bedoeld in het tweede lid.

Zie ook de opmerkingen onder artikel 5.4.33.

BIJLAGEN BIJ HET OMGEVINGSPLAN

BIJLAGE II BIJ HOOFDSTUK 4 VAN DIT OMGEVINGSPLAN (VERWIJZING NAAR BESTANDEN VOOR WERKINGSGBIEDEN)

LEGENDA: Artikel	Noemer
	Indicatief/exact
	GIO-id
4.4	Geometrische begrenzing 'locaties nazorg afdeklagen'.
	Exact
	pm
4.5	Geometrische begrenzing 'locaties nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen' bij toevalsvondsten bodemverontreiniging.
	Exact
	pm

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving

Afdeling 4.7 Infrastructuur en openbare ruimte

Artikel 4.4 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties nazorg afdekklagen')

Er zijn locaties aangewezen waar als saneringsaanpak een afdeklaag is aangebracht. Het gaat daarbij om saneringen die hebben plaatsgevonden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, dit omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift. Deze aanwijzing biedt duidelijkheid over de regels die van toepassing zijn op het in stand houden van die afdekklagen. De locaties die het betreft zijn als geometrisch informatieobject opgenomen in bijlage II bij dit omgevingsplan.

Artikel 4.5 (aanwijzing en geometrische begrenzing 'locaties nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen' bij toevalsvondsten bodemverontreiniging)

Er zijn locaties aangewezen waar de bron van een verontreiniging bij een toevalsvondst als bedoeld in artikel 19.9a van de Omgevingswet niet is weggenomen maar waar blootstelling aan de verontreiniging wordt voorkomen door het treffen van tijdelijke beschermingsmaatregelen. Deze aanwijzing biedt duidelijkheid over de regels die van toepassing zijn op het in stand houden van die beschermingsmaatregelen. De locaties die het betreft zijn als geometrisch informatieobject opgenomen in bijlage II bij dit omgevingsplan.

Hoofdstuk 5 Activiteiten

§ 5.4.4 Nazorg na saneren van de bodem

Artikel 5.4.32 (toepassingsbereik)

In dit artikel is bepaald dat het verrichten van nazorg onder het toepassingsbereik van deze paragraaf valt. Daarbij gaat het om nazorg na het saneren van de bodem waarbij een afdeklaag is aangebracht en na het treffen van tijdelijke beschermingsmaatregelen na een toevalsvondst.

Artikel 5.4.33 (nazorg na afloop van saneren van de bodem)

De eigenaar, erfpachter of gebruiker van een locatie, waarvoor op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift een afdeklaag is aangebracht, moet alle maatregelen treffen om die deklaag in stand te houden, te onderhouden of te vervangen. Dit is een

voortzetting van artikel 39e Wet bodembescherming.

Door een bedoelde of onbedoelde handeling kan het resultaat van een bodemsanering ongedaan worden gemaakt, waardoor bij het dagelijkse gebruik van de locatie blootstelling en contactmogelijkheden met de verontreinigde bodem kunnen ontstaan. De maatregelen kunnen bestaan uit het herstellen van de afdeklaag als deze bijvoorbeeld door werkzaamheden op de locatie beschadigd is geraakt of een te geringe dikte heeft gekregen. Daarom geldt artikel 5.4.33 zowel voor de eigenaar en erfpachter als de gebruiker (zoals een huurder).

Het is wenselijk dat leeflagen in stand worden gehouden of dat gebruiksbeperkingen in acht worden genomen.

Als een bodemsanering is uitgevoerd door het aanbrengen van een afdeklaag (een leeflaag van schone grond of een duurzaam aaneengesloten verhardingslaag) om blootstelling te voorkomen, dan is het voor de bescherming van de gezondheid van belang dat die afdeklaag in stand blijft. Het gaat in dit artikel om een afdeklaag, die is aangebracht als onderdeel van een sanering als bedoeld in paragraaf 4.121 van het Besluit activiteiten leefomgeving, een omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift.

De regels voor saneren komen in verschillende instrumenten en besluiten terug. Het Besluit activiteiten leefomgeving regelt de milieubelastende activiteit saneren van de bodem waarbij saneren met een afdeklaag is toegestaan.

Tweede en derde lid

Omdat het van belang is dat gebruikers van locaties waar als sanerende maatregel een afdeklaag is aangebracht goed beschermd worden, zijn de in het tweede en derde lid opgenomen maatregelen voorgeschreven. [aanvullen met argumentatie].

Artikel 5.4.34 (nazorg tijdelijke beschermingsmaatregelen bij toevalsvondst)

Tijdelijke beschermingsmaatregelen die zijn genomen als gevolg van een toevalsvondst moeten in stand worden gehouden. Het zijn maatregelen die de bron van verontreiniging niet wegnemen, maar de blootstellingsroute (blijven) blokkeren. Hiervoor geldt hetzelfde als bij artikel 5.4.33. Deze regel is gelijkwaardig aan de tijdelijke beschermingsmaatregelen bij zeer ernstige verontreiniging (artikel 37, vierde lid, van de Wet bodembescherming).

Tweede en derde lid

Omdat het van belang is dat gebruikers van locaties waar een tijdelijke beschermingsmaatregel is aangebracht goed beschermd blijven, zijn de in het tweede en derde lid opgenomen maatregelen voorgeschreven. [aanvullen met argumentatie].

**BIJLAGE II BIJ HOOFDSTUK 4 VAN DIT OMGEVINGSPLAN (VERWIJZING
NAAR BESTANDEN VOOR WERKINGSGEBIEDEN)**

Bijlage II bevat de bestandcodes die behoren bij de geometrische begrenzing van de in hoofdstuk 4 opgenomen locaties. Een locatie kan zowel een 'punt op de kaart' betreffen als een gebied of zone of een deel van de gemeente. Elke locatie kent een unieke bestandcode, die gekoppeld is aan een kaartbeeld voor die specifieke locatie.